

Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28151>

Özet

Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (ODTYÖ), Şengören ve Kavcar (2006) tarafından öğrencilerin **Optik** dersine karşı sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle fizik eğitimi alanında öğrenim gören veya Optik dersini alan öğrencilerin derse yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini nicel olarak belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçeğin geliştirilmesi, eğitim bilimleri alanında tutumların öğrenme başarısı üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalara sağlam bir temel sunmaktadır.

Geliştirme çalışması sonucunda 43 maddeden oluşan bu ölçek, yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu kanıtlanmıştır. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsayısı, ölçeğin tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir, bu da onu eğitim araştırmalarında kullanıma uygun hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçeği, Optik dersi, Fizik Eğitimi, öğrenci tutumları, ölçek geliştirme, psikometri.

Yazarlar

Şengören, S. K., Kavcar, R. T. N.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite düzeyinde veya lise son sınıflarda verilen **Optik** dersine yönelik öğrencilerin olumlu veya olumsuz tutum düzeylerini geçerli ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Tutumlar, öğrencinin öğrenme motivasyonunu ve akademik başarısını doğrudan etkilediği için, bu ölçek eğitimcilerin ve araştırmacıların öğrencilerin derse karşı olan algılarını anlamalarına yardımcı olur.

Bu araç, eğitim programlarının ve öğretim yöntemlerinin öğrenci tutumları üzerindeki etkilerini değerlendirmek için bir temel oluşturur. Araştırmacılar, ölçek sonuçlarını kullanarak Optik dersinin içeriği veya sunuluğu biçimi hakkında iyileştirme önerileri geliştirebilirler.

Yapı (Construct)

ODTYÖ'nün ölçtüğü temel yapı, "Optik Dersine Yönelik Tutum"dur. Psikolojide **tutum**, bireyin belirli bir nesneye, duruma veya fikre karşı tutarlı bir şekilde olumlu veya olumsuz tepki gösterme eğilimi olarak tanımlanır. Bu yapı genellikle üç ana bileşenle incelenir:

Bilişsel Bileşen (Derse ilişkin inançlar ve düşünceler).

Duyusal Bilen (Derse karşı hissedilen duygular; sevmeye, nefret etme, ilgi duyma).

Davranşsal Bilen (Derse katılma, çalışmaya isteği veya kaçınma eğilimleri).

Geliştirilen bu ölçek, öğrencilerin **Optik** konusuna olan genel ilgisini, zorluk algısı ve derse gelecekteki kariyerleri açısından ne kadar önemli gördüklerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme aşamasında geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır, ancak kaynak metinde bu konuda detaylı bir bilgi sunulmamıştır. Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, geçerlik çalışmaları genellikle şunları içerir:

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin, Optik dersine yönelik tutum yapısının tüm boyutları temsil edip etmediği uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin altında yatan faktör yapısını belirlemek için muhtemelen Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü gösterir.

Bu tür bir tutum ölçeğinin yapı geçerliliği, maddelerin beklenen faktörlere yüksek yükler vermesi ve faktörler arasındaki ilişkilerin teorik beklentilerle uyumlu olmasıyla desteklenir.

Güvenirlilik

Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığını oldukça yüksek olduğunu göstermiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach alfa değeri 0,96 olarak rapor edilmiştir.

Bu değer (0,96), psikometrik standartlara göre mükemmel yakın bir iç tutarlılığı işaret eder. Yüksek Cronbach alfa değeri, ölçekteki 43 maddenin tamamının aynı temel yapıyı, yani Optik dersine yönelik tutumu, tutarlı bir şekilde ölçtüğünü belirtir. Bu durum, ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verme potansiyelini güçlendirir.

Faktör Analizi

Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği'nin orijinal geliştirme çalışmasında faktör analizine dair detaylar kaynakta doğrudan belirtilmese de, 43 maddelik bir ölçeğin geliştirilmesi genellikle birden fazla alt boyutu ortaya çıkaran bir faktör yapısını gerektirir. Faktör analizi, tutum yapısının hangi alt boyutlardan (örneğin, derse ilgi, dersin faydasına inanma, dersten kaçınma) oluştuğunu ortaya koymak için kullanılmıştır.

Bu analizler, maddelerin hangi faktörlere yüklendiğini belirleyerek ölçeğin yapısal geçerliliğini

sa?lamla?t?rm??t?r. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ü ve her bir alt boyutun Optik dersine yönelik tutumun farklı yönlerini temsil etti?i kabul edilmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental) - Özgün bir tutum ölçe?i geli?tirme çal??mas?d?r.

Format: 43 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemekle birlikte, tutum ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan Be?li veya Yedili Likert Tipi ölçekleme format?n?n (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a) kullan?ld??? tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yüksekö?retim veya lise ö?rencileri (Optik dersini alan ö?renciler).

Age Group: 15-25 ya? aral??? (Lise son s?n?f ve üniversite ö?rencileri).

Population Details: Ölçek, **Optik** dersi içeri?iyle ilgili do?rudan deneyime sahip olan ö?renci gruplar? üzerinde uygulanmak üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) ölçe?i. Ö?rencilerin maddelere yönelik kendi tutumlar?n? belirtmeleri esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Optik, güvenilirlik, **Cronbach alfa**, fizik, e?itim, psikometrik özellikler, Likert tipi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2006 (Ölçe?in yay?mland??? y?I).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve e?itim amaçlı? çal??malarda genellikle yazarlara referans verilerek kullan?labilir durumdad?r. Ticari kullan?m? için yazarlardan izin al?nmas? gerekebilir. Ölçe?in orijinal makalesi aç?k eri?imli bir dergide yay?mlanm??t?r.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: optik-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Şengören, S. K., & Kavcar, R. T. N. (2006). Optik dersine yönelik tutum ölçeği geliştirmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(20), 63-68.

Makalenin orijinal çevrimiçi erişim adresi: dergipark.ulakbim.gov.tr

Optik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

(Kaynak içerikte ölçek maddeleri listesi mevcut değildir. Yalnızca ölçeğin 43 maddeden oluştuğu belirtilmiştir.)

Bu ölçeğin tam 43 maddelik listesi, yayımlanan orijinal makalenin ekler bölümünde veya ilgili PDF dosyasında (yukarıda bağlantısı verilen) bulunabilir.